

In memoriam

Respectfully showing our respect to a “Guru in Nursing”

Op 7 april 2024 zou mw. Willy Leeflang, ex directeur van de Stichting. COVAB, geboren in 1940 haar geboortedag herdenken. Nog in leven zou zij vandaag 84 jaar worden.

Vanaf 1950 is de dag van 7 april door de WHO uitgeroepen tot Wereldgezondheidsdag. Dat zo een markante persoon op die dag geboren wordt, is bijna te voorspellen. Ze heeft gedurende haar leven de gezondheid van de mens centraal gesteld. Wij, de schrijvers van dit stuk, hebben dus bewust gekozen voor deze dag om een deel van haar invloedrijk leven aan het lezerspubliek voor te houden.

Basisopleiding en studie

Mw. Willy Carmen Vinkwolk-Leeflang, geboren op 7 april 1940 en meer bekend als Mw. Vinkwolk begon haar loopbaan “in Nursing” na het afronden van de Louise school. Ze solliciteerde naar de opleiding voor Verpleegkundige en behaalde in 1965 het diploma. Ze werd te werk gesteld in het toen Centraal Hospitaal, later Academisch Ziekenhuis. Ze vertrok kort daarna in 1967 op advies van een oudere zus, omdat die potentie in haar zag voor verdere studie en ontwikkeling. Na haar studie tot Docent verpleegkunde in Nederland besloot ze in **1973**, terug te keren naar Suriname. Ze zette in hetzelfde jaar haar werk voort in het Academisch ziekenhuis Paramaribo (AZP) en werd aangesteld als Hoofd van de afdeling Opleiding. Vermeldenswaard is dat zij bij de afronding van haar studie als bijzondere aantekening kreeg “Leiderschap Primair aanwezig”.

Van het toenmalig directieteam van AZ kreeg ze na terugkeer daarom ook alle ruimte om haar kennis en kunde, haar nieuwe ideeën te ventileren en te implementeren. Ze werd in die periode in de gelegenheid gesteld zich te oriënteren in Israël, Nederland en het Caraïbisch gebied.

Terugkeer naar Suriname

1973 was een bewogen jaar. De gezondheidszorg in Suriname maakte moeilijke tijden door. Er was een groot tekort aan van alles in de ziekenhuizen, maar ook in de rest van het land. Er braken stakingen uit die 3 maanden duurden, tijdens deze stakingen overleed de bekende vakbondsleider Abaisa door staatsgeweld. Mw. Leeflang had toen de leiding van de vakbond voor verpleegkundigen in Suriname (Fedzipolko). De verpleging was ook deel van de vakbondsacties. Als voorzitter van Fedzipolko moest zij zorgen dat de stem van de verpleging te horen was tijdens de acties maar tegelijkertijd ook de zorg van de patiënten in de zorginstelling de nodige aandacht kreeg, en de kwaliteit gewaarborgd bleef.

Mw. Leeflang (Vinkwolk), kwam terug met een duidelijke missie en visie op het verpleegkundig beroep. Ze wilde van het Verpleegkundig Beroep een nationaal erkende professie maken. Met heel veel moeite kon ze de beleidsmakers overtuigen van het opzetten van een centrale opleiding om dat doel te kunnen bereiken. Met de

oprichting van de Centrale Opleiding voor Verpleegkundigen en beoefenaren van Aanverwante Beroepen (COVAB) in 1982 heeft ze dat ook waar gemaakt.

Centrale Opleiding voor Verpleegkundigen

Toen ze in Nederland was, bleef ze in het internaat van Onze Lieve Vrouwen Gasthuis in Amsterdam, Nederland. Na terugkeer zette ze het COVAB internaat op en ving hiermee vele studenten uit stad en district die de opleiding tot verplegende wilden volgen. Velen herinneren de strenge doch moederlijke zorg die zorgden voor de vorming van verpleegkundige leiders die hun invloed in en tot ver buiten de grenzen van Suriname hebben ten toon gesteld.

Mw. Leeftang is de oprichter en eerste directeur van COVAB geweest. Ze heeft vanaf 1982 tot haar pensionering in 2000, 18 jaar die functie behouden en droeg in 2000 het vaandel over aan mw. Yacintha Lieuw-A-Soe.

Wat Surinaamse guru's in nursing over haar vertellen:

“Zr. Leeftang was baanbrekend, een rolmodel, sterk, moedig, dwars door zee, ging voor ambities, ze zag de kracht in mensen en daagde je dan uit, haalde dan het onderste uit de kan, ze spotte je en haalde uit je waar je zelf geen weet van had”.

“Terwijl je bezig bent, waar dan ook, hoor je haar stem. Je kan het, ga voor het beste, je kan het. Je ziet haar gewoon voor je. Loop goed, wees trots, sta recht, zit goed, ga ervoor”.

“De grondlegger van onze professionele attitude! Onze onvermoeibare rolmodel. Ik ben trots op allen die in haar voetsporen traden. Willy Leeftang heeft een niet weer te geven impact gehad op het verpleegkundig beroep in Suriname en daarbuiten. Jij bent het levend bewijs daarvan”.

“Hoe dan ook haar hoge eisen hebben ons goed gevormd. Haar strijd voor Surinaamse verpleegkundigen heeft ons goed op de "markt" gezet m.n. in "kouoe kondre". Het is de vrouw die ons een stevige basis heeft gegeven voor ons vak in NL. Met haar in herinnering, weten we dat het niet verkeerd is trots te zijn op dit beroep. We begrepen haar toen niet, maar achteraf zijn we haar met z'n allen erg dankbaar”.

“Ze was meer dan COVAB, ze was de levende transitie van de in-service opleiding voor verpleegkundigen A en B naar de HBO opleiding. Ik ben trots dat ik de in-service (1973 - 1977) opleiding onder haar directory mocht ervaren. Dat fundament heeft mij en velen na mij veel succes gebracht”.

“De verdere holistisering van de psychiatrische verpleegkundige zorg hebben wij aan haar te danken. Wij danken haar voor haar inzet en medewerking bij de verdere uitbouw van de psychiatrische verpleegkundige zorg”

“Zr. Leeftang is de belichaming van Nursing voor Suriname geweest. Verpleegkundige, praktijkbegeleider, docent, hoofd opleiding, directeur, adviseur, consultant....allemaal rollen die mw. Vinkwolk heeft vervuld”.

Mijlpalen

Door haar inzet en enorme doorzettingsvermogen realiseerde ze o.a. het volgende:

- Ontwikkeling Nationaal Curriculum Verpleegkunde
- Initiatief om met de Anton de Kom universiteit, onder leiding van prof. Dr. W. R. Roseval, een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan voor de opzet van een opleiding verpleegkundig management volgens het BAMA model. De ondersteuning hiervoor kwam van de studie richting bedrijfskunde aan de ADEK.
- Kort na haar pensionering werd in Suriname de Bsc verpleegkunde een feit, en onder haar begeleiding (in samenwerking met Ruth Mangroe, Ninon van Eer en Berryl Truideman) werd het curriculum van deze opleiding geïmplementeerd in COVAB.
- Werkgroep “Nieuw leven VVS” en later President van de VVS (samen met collega’s en pupillen als Mw. Heymans, Mw. Abdoel-Aziz, dhr. Herman Jintie, mw. Ninon van Eer, mw. Alice Vyent) pleitte ze er voor om verpleegkundigen als strategische beroepsgroep te kwalificeren voor een betere maatschappelijke positie en waardering
- Organisatie van de workshop “Herwaardering Verpleegsector” (dec 1997);
- Zij zorgde ervoor dat Suriname weer lid werd van Caribbean Nurses Organization. Zij motiveerde en begeleidde veel verpleegkundigen om zitting te nemen in internationale commissies, ook in het bestuur van deze regionale organisatie.

Mevrouw Leeftang was een “*nurse educator*” in hart en nieren en daarin overschreed ze nationale grenzen!

Maar ook de relatie van Suriname en PAHO spande ze voor haar ambitiewagen. Door tussenkomst van de PAHO, in de persoon van Unia Ried, namen studenten van de Community Collage uit Barbados en Guyana deel aan exchange programma’s met Suriname.

Ook was ze op enig moment politiek actief; haar belangstelling had ze van huis uit meegekregen. In 2000 werd ze lid van de politieke partij DOE en bij de verkiezingen van dat jaar op no 4 van de kandidatenlijst geplaatst. Ze werd niet gekozen en nam daarna geen deel meer aan actieve politieke participatie. Wel bleef ze op afstand de politieke ontwikkelingen volgen.

- 2000 - Start Cornelia Leeftang Thuiszorg.
- 2005 -2019 Stafmedewerker VPSI
- Op 3 Februari 2020 werd mw. Lygia Lieveld bekroond door de Koning van Nederland, Willem Alexander in aanwezigheid van Prinses Maxima, Prinses Beatrix en vrijwel alle leden van het Koninklijk huis, speciaal voor deze gelegenheid werd Mw. Leeftang, toenmalig hoofd van de opleiding in AZ uitgenodigd en overgevlogen.

Geïnitieerde Opleidingen:

- Management Opleiding voor Kaderpersoneel, • Opleiding Intensive Care, • Opleiding Anesthesie Verpleegkundigen, • Opleiding tot Praktijk Begeleiders, • Opleiding Docent Verpleegkundige, • Opleiding Maatschappelijke Gezondheidszorg, • en nog meer.....

Onderscheidingen

- The Willy Vinkwolk Award. Deze award wordt om de 5 jaar uitgereikt aan een verpleegkundige die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt voor het verpleegkundig onderwijs.
- The Willy Vinkwolk - Leeflang Award. Dit is een CNO award uitgereikt aan verpleegkundig leiderschap in het Caraïbisch gebied
- Ridder in de Ere Orde van de Palm [Suriname, 23 november 2000]
- The honorary award van de Caribbean Nurses organization(CNO) 2000.

Mw. Leeflang is na haar pensionering heel lang maatschappelijk actief gebleven. De "kronen" op haar werk in haar verpleegkundige carrière, zo noemde ze in elk gesprek deze activiteiten, waren de "Organisatie van een Reünie t.b.v. Verpleegkundigen van AZ, periode 1973-1982) en de in 2022 gehouden Reünie van de C- groepen uit 1983 van COVAB.

Moge haar ziel in vrede rusten.

To this Legend we say salute !!! You are now gone, but you will never be forgotten!!!

Met z'n allen zeggen wij Rust nu uit zr. Leeflang, wij zullen uw idealen voor Nursing in Suriname en daarbuiten voortzetten!

Herman Jintie & Ninon Van Eer

Herman Jintie MSc, BSc, Nrsgr, Edu, RN. COVAB afgestudeerde verpleegkundige en docent. Hij is momenteel Directeur Stichting Medische Zending Primary Health Care Suriname. Hij is docent, trainers en motivational speaker. Hij heeft gediend als President van de Vereniging van Verpleegkundigen in Suriname, bestuurslid van de Caribbean Nurses Organization en vertegenwoordiger van de verpleging in Suriname en de regio in diverse hoedanigheden. Momenteel ook leadtrainer voor de Leadership for Change Training van de International Council for Nurses.

Ninon van Eer, MPH, HBO- Docenten VPK, Manager, RN. COVAB afgestudeerde verpleegkundige en docent. Zij is momenteel Docent LC, ROC Amsterdam, Docent LC & Teamvoorzitter HZW, ROC Mondriaan Lid Onderwijs ontwikkel Team bij de Particuliere Opleidingen Medivus en Docent LC niv 2 t/m 6. Zij is 6 jaar President van de Vereniging van Verpleegkundigen in Suriname geweest en de Surinaamse verpleging regionaal en internationaal vertegenwoordigd. Als verpleegkundige en onderzoeker gediend in Suriname, de Antillen en Nederland.